

Slikstoornis (Dysfagie)

Inleiding

Onlangs kreeg u voor het eerst te maken met dysfagie (slikstoornis). Waarschijnlijk zijn bij u en bij uw familie sindsdien verschillende vragen gerezen, zoals:

Wat is dysfagie?

Hoe is de dysfagie ontstaan?

Hoe wordt dysfagie behandeld?

Waar krijg ik logopedie na ontslag uit Bernhoven?

Deze vragen worden in deze folder beantwoord. Als u na het lezen van de folder nog vragen heeft kunt u die natuurlijk stellen aan de behandelend logopedist.

Wat is dysfagie?

Dysfagie is de medische benaming voor problemen met slikken. Dysfagie is geen op zichzelf staande ziekte, maar een symptoom van een onderliggende aandoening.

Om goed te kunnen slikken moeten de spieren van de lippen, de tong, de kaak, de wangen en het strottenhoofd goed functioneren. Wanneer deze spieren niet goed functioneren kunnen de volgende problemen ontstaan:

- Problemen met het afhappen van een lepel of het nemen van een slok
- Moeite met kauwen van voedsel
- Gemakkelijk verslikken in dranken
- 'Hamsteren' in één van de wangen
- Het eten blijft 'steken' in de keel
- De patiënt heeft veel tijd nodig voor het eten van een maaltijd

Wat is de oorzaak van een dysfagie?

Dysfagie kan verschillende oorzaken hebben. Een veel voorkomende oorzaak van een dysfagie is een hersenbloeding of een herseninfarct. Mensen met een dysfagie als gevolg hiervan hebben bijvoorbeeld moeite met het drinken van dunne dranken doordat de slikreflex vertraagd is. Ook kunnen zij moeite hebben met het kauwen van voedsel doordat aan één zijde van de mondholte het gevoel verminderd is.

Ook een spierziekte kan dysfagie veroorzaken. Mensen met een dysfagie ten gevolge van een spierziekte kunnen moeite hebben met het kauwen doordat de spieren snel vermoeid raken. Door vermoeidheid kunnen de spieren achterin de keel het voedsel ook niet goed in de richting van de slokdarm transporteren.

Plaatselijke beschadigingen of belemmeringen kunnen het slikken ook bemoeilijken. Voorbeelden hiervan zijn gebitsproblemen, stijve keelspieren ten gevolge van bestraling en ook operaties in het mond- keelgebied.

Hoe wordt dysfagie behandeld?

De logopedist doet op verwijzing van een arts onderzoek naar de oorzaak van de slikproblemen. Op basis van dit onderzoek wordt een behandeling gestart of wordt u voor aanvullend onderzoek doorverwezen naar een KNO-arts of radioloog.

De logopedische sliktherapie kent twee verschillende benaderingen:

1. slikrevalidatie

2. compensatie technieken

Bij slikrevalidatie wordt getracht door middel van gerichte oefeningen de normale slikfunctie te herstellen.

Er worden dan oefeningen gedaan die bepaalde spieren of spiergroepen trainen. Dit kunnen bijvoorbeeld oefeningen zijn die de functie van de tongspieren verbeteren, zodat u beter in staat bent om voedsel te kauwen.

Compensatie richt zich niet zozeer op het herstellen van de normale slikfunctie, maar op de mogelijkheden om u veilig te kunnen laten slikken ondanks een aangedane slikfunctie. U leert hoe u tijdens het eten en drinken problemen (verslikken, hoesten) kan vermijden. Compensatiestrategieën richten zich voornamelijk op een verandering van hoofdhouding en op bepaalde aangepaste manieren van slikken.

Een andere mogelijkheid tot compensatie is het veranderen van uw dieet. Wanneer een onderzoek uitwijst dat u zich niet verslikt in dikvloeibare dranken en wel in dunvloeibare, kan men de dunne dranken in uw dieet verdikken met daartoe speciaal ontwikkelde verdikkingsmiddelen. Ook zijn er tegenwoordig kant-en-klare 'verdikte' dranken op de markt.

Naast het veranderen van de consistentie van het voedsel kan ook de temperatuur worden veranderd. Bij sommige patiënten is het bijvoorbeeld raadzaam vooral te oefenen met koude voeding, zoals ijswater, koude vla enzovoorts.

Welke bijkomende problemen kunnen er zijn?

Wanneer de dysfagie veroorzaakt wordt door een CVA kan er sprake zijn van een aantal andere bijkomende problemen, zoals:

- Eénzijdige verlamming of krachtsvermindering
- Apraxie (problemen met het bewust handelen)
- Hemianopsie (verminderd gezichtsvermogen)
- Neglect (verminderde aandacht voor één zijde van bijv. het gezichtsveld)
- Geheugenproblemen
- Oriëntatieproblemen

Waar krijg ik logopedie na ontslag uit Bernhoven?

Wanneer naast logopedie ook andere therapieën zoals fysiotherapie en ergotherapie nodig zijn kunt u voor verdere behandeling terecht in een revalidatiecentrum of verpleeghuis. Wanneer alleen logopedische behandeling nodig is, kunt u naar een vrijgevestigde praktijk bij u in de buurt. De logopedist in Bernhoven zal de betreffende logopedist in het revalidatiecentrum, verpleeghuis of vrijgevestigde praktijk een overdracht sturen met daarin informatie over uw situatie.

Vragen

Mocht u zelf nog vragen hebben die in deze folder niet aan bod zijn gekomen, kunt u contact met ons opnemen.

Jessica Verhoeven - van Boxtel,
Lizeth Schiffeleers - van Keulen,

Meike Verlaar.

Telefoonnummer: 0413 - 40 12 25

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u ook terecht op de website www.dysfagie.com.

Bovenstaande informatie is geschreven samen met artsen en (gespecialiseerd) verpleegkundigen van de genoemde afdeling(en). De afdeling communicatie & patiëntenvoorlichting verzorgt de eindredactie van deze folder.

Heeft u vragen en/of opmerkingen over deze folder? Belt u dan met de genoemde afdeling(en) of stuur een e-mail naar PatiëntService, psb@bernhoven.nl.

Bernhoven

Nistelrodeseweg 10
5406 PT UDEN

Postbus 707
5400 AS UDEN

T: 0413 - 40 40 40
E: communicatie@bernhoven.nl
I: www.bernhoven.nl

Ga naar

www.zorgkaartnederland.nl

Code: Datum gewijzigd: vrijdag 4 maart 2016